

Основи академічної культури

к.п.н. Л.В. Висоцька

Зміст

- 1. Загальні засади академічної культури
- 2. Основи академічного письма
- 3. Академічна доброчесність: поняття, види порушення, відповідальність
- 4. Авторське право та правила використання об'єктів інтелектуальної власності

1. Загальні засади академічної культури

- Законодавча база:
- Закону України «Про освіту» (2017)
- Закону України «Про вищу освіту» (2014р.)
- Закону України «Про фахову передвищу освіту» (2019р.)
- Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015 р.)
- Закон України «Про авторське право і суміжні права» (1993 р.)
- Рекомендацій для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності(2019 р.) та ін.

Академічна (наукова) культура

- система цінностей, знань та понять, що лежать в основі функціонування академічних інститутів, яка базується на принципах академічної доброчесності та визначає основу, способи та методи академічної (наукової/навчальної) діяльності педагогічних (науково-педагогічних) працівників та здобувачів освіти

Суб'єкти академічної культури - учасники освітнього, навчального, наукового процесу:

- заклади освітньої діяльності
- керівники закладів освіти
- педагогічні (науково-педагогічні) працівники
- здобувачі освіти
- інші працівники закладів освіти

Складові академічної культури:

- академічні інститути
- академічна (наукова, навчальна) діяльність
- академічна доброчесність
- академічне письмо
- академічна мобільність

2. Основи академічного письма

- Академічне письмо - це представлені у письмовому вигляді результати наукової або навчальної діяльності педагогічних (науково-педагогічних) працівників та здобувачів освіти, створені в академічних умовах
- Основи академічного письма як навчальна дисципліна закладу освіти - це система знань про написання академічних текстів, академічну доброчесність, авторське право та правила користування об'єктами інтелектуальної власності

Мета академічного письма: навчити висловлювати та обґрунтовувати власні ідеї за допомогою академічного (освітнього/навчального/наукового) тексту.

Види академічних текстів здобувачів освіти: есе, тези, повідомлення, доповіді, наукова стаття, курсова робота, дипломна робота.

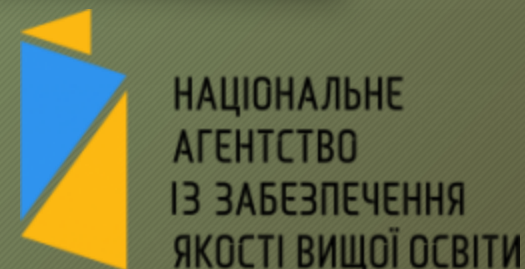
Практична схема академічного письма:

визначення теми дослідження – пошук/здобуття інформації з різних джерел– вивчення (читання) інформаційного джерела – критичний аналіз інформації – формування власних ідей/суджень – написання авторського академічного (наукового) тексту

Структурні елементи академічного письма:

- - академічна грамотність - знання законів і правил для оформлення власної думки в академічний (науковий) текст
- - інформаційна грамотність - право на доступ до інформації; вміння знаходити/застосовувати інформацію, критичне використання усіх джерел інформації
- - культурна (міжкультурна) грамотність - система базових знань про цінності, необхідні для орієнтації в сучасному світі

3. Академічна доброчесність

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень

Загальні принципи академічної доброчесності:

- - академічна свобода
- - законність
- - чесність
- - правда
- - прозорість
- - повага до інших
- - довіра
- - підзвітність
- - відповідальність
- - справедливість
- - рівні можливості
- - демократичні засади управління
- - якість освіти
- - самовдосконалення
- - міжнародна співпраця

Види порушень академічної доброчесності:

- - академічний плагіат,
- - самоплагіат,
- - фабрикація,
- - фальсифікація,
- - списування,
- - обман,
- - хабарництво,
- - необ'єктивне оцінювання.

5. Авторське право та правила використання об'єктів інтелектуальної власності

- Авторське право - це юридичний термін, пов'язаний з використанням творів науки, літератури або мистецтва. Він використовується для опису прав, які мають автори на свої твори. Авторське право поширюється як на оприлюднені, так і на не оприлюднені твори, існуючі в будь-якій формі (письмовій, усній та інш.)
- Право інтелектуальної власності - це сукупність цивільно-правових норм, що регулюють відносини, пов'язані з творчою діяльністю

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»
(УКРПАТЕНТ)

Національний орган інтелектуальної власності - Укрпатент - інституційна складова державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні. Укрпатент відноситься до сфери управління Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України і є єдиним в Україні державним закладом експертизи

Українське агентство з авторських та суміжних прав - організація колективного управління правами авторів музичних, літературних, драматичних та інших творів мистецтва і науки. УААСП управляє майновими правами українських авторів, а також представляє на території України інтереси зарубіжних правовласників на підставі договорів про взаємне представництво з іноземними авторсько-правовими організаціями

Форми використання об'єктів авторського права ч. 1 ст. 441 ЦКУ :

- — опублікування (випуск у світ)
- — відтворення будь-яким способом та в будь-якій формі
- — переклад
- — переробку, адаптацію, аранжування та інші подібні зміни
- — включення складовою частиною до збірників, баз даних, антологій, енциклопедій тощо
- — публічне виконання;
- — продаж, передання в найм (оренду) тощо
- — імпорт примірників, примірників перекладів твору, переробок тощо
- — інші дії, встановлені законом

Загальні правила використання об'єктів інтелектуальної власності визначені законодавством України:

- - творець об'єкта права інтелектуальної власності за загальним правилом володіє майновими і немайновими правами на такий об'єкт
- - майнові права (у тому числі право використання «інтелектуального» об'єкта) можуть передаватися правовласником іншим особам на підставі ліцензій, ліцензійних договорів, договорів комерційної концесії та інших схожих угод.
- - за використання об'єктів інтелектуальної власності правовласникові зазвичай виплачується винагорода (відсоток від доходу, фіксована сума або «комбіновані» платежі)
- винагорода може виплачуватися безпосередньо автору, його повіреному або організації колективного управління майновими правами